

ESPANJA

Opisto, Fuengirola

22.10.-4.12.2014

aikuiskoulutuksen kouluttaja

Julkinen liikenne toimii alueella erittäin hyvin, paikallisjunalla pääsee Espanjan neljänneksi vilkkaimmalta Malagan lentoasemalta suoraan Fuengirolaan ja matka maksaa n. 2 €. Viimeinen juna tosin kulkee ennen puoltayötä eli paikallisjunaa ei voi hyödyntää yölennoilla saavuttaessa. Taksilla sama matka n. 40 – 50 €, myös lukuisat suomalaisyrittäjät tarjoavat kuljetuspalvelua edullisimmillaan 30 – 35 € per suunta useammankin henkilön seurueelle vuorokauden ajasta riippuen.

Jos aurinkorannikolle tulee pidemmäksi aikaa ja vuokraa asunnon, kannattaa sopia välittäjän kanssa kyydityksestä lentoasemalta, mikä etenkin yösaapumisessa helpottaa ja yksinkertaistaa huomattavasti tuloa.

Kaupungissa paikallisliikenne toimii linja-autoilla, kertamaksu 1,15 €. Muualle maahan voi matkustaa linja-autolla, junalla tai lentäen lähtökohtaisesti Suomea edullisemmin. Auton vuokraus on sesongin ulkopuolella hyvinkin edullista etenkin Malagan lentoasemalta internetin kautta etukäteen vuokrattaessa. Autoillessa tulee huomioida kaupunkiliikenteessä, että paikallisessa liikennekulttuurissa annetaan jalankulkijoille poikkeuksetta tietä jalkakäytävältä suojatielle pyrittäessä.

Pysäköinti on välillä hieman kaoottista, osa autoilijoista saattaa laittaa hätävilkut päälle ja jättää auton asiointiin ajaksi keskelle ajorataa tukkien toisen kaistan tai auto saattaa olla tilapäisesti pysäköity kaupungissa liikenneympyrään eli kiertoliittymään. Kaupungeissa ja maanteidenkin kiertoliittymissä on normaalisti 30 km/h nopeusrajoitus.

Maanteillä ja moottoriteillä liikenne on sujuvaa, lievän ylinopeuden vaikuttaessa olevan ns. maan tapa. Kaahaaminen on selkeästi valvonnan lisääntymisen ja asenteiden kehittymisen johdosta vähentynyt.

Rangaistukset Suomen asteikolla lievissä pysäköintirikkeissä olivat toisaalta ankaria, esim. Malagan lentoasemalla väärinpysäköinnistä sakotettiin kuulemma 200 €. Toisaalta pysäköintivirhemaksun saattoi voida maksaa automaattialueella muutamalla eurolla. Tämä erikoinen asteikko päti muuhunkin kuin liikenne rikkomuksiin, kuulin että kulkukissojen ruokkimisesta voi saada 500 € sakon, tiedä sitten. Ulkomaalaisilla oli näkemys, että sakotuskynnys on matalampi ulkomaalaisten kuin paikallisten syyllisten tapauksessa, mutta siihen minulla ei ole omakohtaista kokemusta.

Itsekin osallistuin matkalle Malaga C.F.:n otteluun Real Madridia vastaan, jonne lähti Fan Club Finlandin kautta omilla kuljetuksilla ja kymmenellä tilausbussilla yhteensä n. 620 suomalaista katsojaa. Samoin osallistuin em. yhdistyksen järjestämään euroliigan koripallo-otteluun Unicajas – Tel Aviv Maccabi. NBA:n jälkeen maailman tasokkaimmaksi arvostetussa Espanjan koripalloliigassa pelaavan Unicajas (Ballosteros Malaga) -joukkueen otteluissa on kiihkeä tunnelma.

N. 10 km rannikolta sijaitseva, aurinkorannikon vihreiksi keuhkoiksi luonnehdittu Mihavuoristo tarjoaa erinomaiset patikointimahdollisuudet kiinnostuneille. Esim. Mijas Pueblon turistitoimistosta saa ilmaisia retkeilykartoja ja ohjeita. Turvaohjeet ja tarvittavat varusteet

kannattaa huomioida. Reiteistä saa yksityiskohtaiset tiedot teoksesta ”Pentti Korpela: Espanjan aurinkorannikon patikkareitit”.

Asuminen on työssäoppimis- tai harjoittelujakson suurin yksittäinen kuluerä. Kus-tannukset tosin saa huomattavasti edullisemmaksi, mikäli pystyy vuokraamaan asunnon yhden tai useamman muun samaan aikaan työssäoppimiaan lähtevän henkilön kanssa. Sijainti vaikuttaa hintaan, Paseolla eli rantakadulla asumisesta tai muualla hyvistä näkymistä joutuu maksamaan ehkä n. 100 €/kk ”maisemalisää”.

Halvimmillaan yksiön Fuengirolasta voi saada vuokrattua n. 350 €/kk, tyypillisemmin n. 500 €/kk. Kaksiot ja kolmiot ovat siitä ylöspäin, 800 €/kk. Luksusasunnot n. 1200 €/kk tai voivat maksaa myös 800–1200 €/viikko (esimerkiksi Benalmadenassa jarisillanpaa.com). Lisäksi normaalisti vesimaksu on 10 - 30 €/kk ja sähkö kulutuksen mukaan. Sähkö on niitä harvoja asioita, mikä on Espanjassa Suomea kalliimpaa maksaen noin kaksinkertaisesti Suomeen verrattuna.

Asunnot ovat suomalaisille vetoisia ja kylmiä talvikaudella ja kuumia kesäkaudella. Kannattaakin valita asunto kesäaikaan pohjoisen/idän puolelta ja talviaikaan etelän/lännen puolelta, auringonvalolla on suuri vaikutus. Lisäksi kannattaa varmistaa, että asunnossa on yksi tai useampia lämpöpumppuja, joilla asuntoa voi viilentää kesäaikaan – kuumin aika kestää syyskuun alkupuolelle – ja lämmittää talviaikaan. Talvena pidetään joului- ja tammikuuta, muina aikoina lämmitystä tarvitaan lähinnä sateisina tai kylminä päivinä kosteutta poistamaan. Sadetta saattaa joinain talvina tulla useampikin viikko peräkkäin.

Osin asuntojen kylmyyteen vaikuttavat yksinkertaisten, vetoisten liukuovi-ikkunoiden lisäksi kivilattiat eli matkalle kannatta varata mukaan sisätossut tai villasukat. Aurinkorannikolla ilmestyvissä ns. suomalaislehdissä oli syksyllä 2014 useita artikkeleita asuntovälittäjien huijaamista suomalaisista, jotka olivat maksaneet Suomessa takuumaksun ja osa vuokraakin ennen matkaansa. Paikan päällä sitten oli käynyt ilmi, ettei kyseistä asuntoa edes ole tai se ei ole vuokrauksessa. Tapauksia oli tullut ilmi muutama kymmenen.

Etenkin paikallista suomalaisyhteisöä järkytti, että huijarit olivat suomalaisia. Paikallislehtien kirjoitettua huijauksista poliisi toimi nopeasti ja sai kaksi kolmesta päätekijästä pidätettyä kolmannen ilmeisesti toimiessa internetin kautta Ruotsista käsin. Poliisi järjesti myös tähän liittyvän infotilaisuuden, johon osallistui yli 200 suomalaista. Tämä kuvaa hyvin, että poliisi suhtautuu hyvin ja arvostaa suomalaisyhteisöä. Valtaosa välittäjistä on toki kunniallisia ja asiansa osaavia.

Tyypillisesti pidempiaikaisessa vuokrauksessa joutuu maksamaan takuumaksuna yhden kuukauden vuokran ja noin puolen kuukauden vuokran välityspalkkiona. Itse käytin minulle suositeltua suomalaista välittäjää. Edullisimmin asunnon voi saada yksityiseltä suoraan esim. paikallisten suomenkielisten sanomalehtien rivi-ilmoitusten kautta <http://www.fuengirola.fi>. Eniten ulkomaalaisista on englantilaisia, joiden omistamia asuntoja on myös paljon vuokralla heidän paikallislehdissään ja internetissä.

Kaupungissa on lukuisia ravintoloita yms. baareja. Halvimmillaan lounaskeiton ja patongin sai paikallistenkin käyttämästä baarista yhdellä eurolla ja esim. pulloveden kanssa hinta oli yhteensä 2 €. Tasokkaimmissa paikoissa keittolounas 3,90 € ja tavallinen lounas viidestä eurosta ylöspäin. Yleensä hinta ei sisällä juomaa. Iltaisin pystyi syömään alkuruoan, pääruoan ja jälkiruoan n. kymmenellä eurolla.

Ruokakaupassa monet elintarvikkeet olivat selvästi Suomea halvempia, kuten liha (broilerin ja kalkkunanfilee n. 5 €/kg, nauta n. 10 €/kg), hedelmät ja vihannekset. Maito oli Suomen hinnoissa, alkoholi selvästi edullisempaa. Marketin kalatiski itsessään oli mielenkiintoinen nähtävyys tarjonnan hieman vaihdellessa. Katkarapuja laitoin itse, kalmarit jäivät seuraavaan kertaan vaikka ystävällinen myyjä näytti miten ne pitäisi perata/nylkeä ennen valmistamista. Pullotettu vesi maksoi 80 sentti /8 litran astia. Pidempään paikkakunnalla asuneet joivat vesijohtoverkoston ”raanavettä” eikä se mitenkään oudolta maistunut.

Fuengirolassa toimii useita suomalaisia lääkäreitä omissa vastaanottotiloissa tai lääkäriasemilla. Vastaanotto maksaa 50 €-85 € ja kotikäynti jopa 135 €. Apteekkeja on useita suurimman ollessa auki 24/7/365 eli aina auki. Käsikauppalääkkeet ovat selvästi halvemmat kuin Suomessa (ibuprofeenipaketti alle 1 €). Lääkärikäynnin ja reseptilääkkeet pitää maksaa itse, mutta ilmoituksen kuluineen voi tehdä internetin kautta välittömästi matkavakuutusyhtiöön, joka tekee korvauspäätöksen tai pyytää lisätietoja viimeistään seuraavana arkipäivänä. Kuitit tulee säilyttää ja mikäli mahdollista, skannata pdf:ksi jotta ne voi liittää korvaushakemukseen.

Vakavimmissa tapauksissa tulee hyväksyttää esim. sairaala- ja laboratoriokustannukset etukäteen vakuutusyhtiöstä maksusitoumuksen saamiseksi. Hoitolaitosta pitää pyytää hakemaan myönteinen maksusitoumuspäätös kustannusarvion perusteella vakuutusyhtiöstä ennen hoidon aloittamista. Lievissä tapauksissa hoitolaitos ei todennäköisesti ole siihen halukas. Fuengirolassa toimii myös muutamia suomalaislääkäreitä.

Työssäoppimisjaksoni aikana olin auttamassa opiston edustalla sattuneessa liikenneonnettomuudessa (skootteriturma). Eräs opiston nuori työssäoppija joutui vatsakipujen takia yhdeksi yöksi lääkärikäynnin kautta sairaalaan hoitoon ja tutkimuksiin ja viikon sairauslomalle. Suomalaisen oppilaitoksen vakuutusten ansionsa opiskelijan ei tarvinnut maksaa mitään. Lisäksi yksi Sofia-opiston asiakas hukkui sairauskohtauksen tai voimakkaan virtauksen vuoksi lähirannalle ja yksi suomalainen kuoli suojatielle auton yliajamana. Liikennekulttuuri oli kaupungissa sinänsä jalankulkijan kannalta turvallisempaa kuin Suomessa autojen ja skoottereiden, jopa kuorma- ja linja-autojen pysähtyessä ja antaessa poikkeuksetta tietä jalkakäytävältä suojatielle pyrittäessä. Toki aina piti katsoa ennen tien ylitystä.

Työaikani vaihteli eri viikkoina ja päivinä; välillä työskentelin klo 9–17, mutta eniten tein samaa vuoroa kuin toimistovirkailija/vahtimestari eli klo 9–14 ja siestan jälkeen uudestaan töihin klo 17–20. Tämä suomalaisittain ”bussikuskin” vuoro oli siitä mielenkiintoinen, että pääsin iltapäivällä ulkoilemaan mutta toisaalta koko päivä meni töiden ohessa. Olin myös muutamana lauantaina mukana Vierivät kivet –ryhmän toiminnassa retkillä ja tutustumismatkoilla tai opistolla. Tällöin tehtäväni oli kuvata mainosmateriaalia opiston tulevaan käyttöön ja olla ns. apuoppaana ja huolehtia asiakkaista.

Työkulttuuri oli minulle yllätys, sillä Suomen mallisia lakisääteisiä ruoka- tai kahvi-tunteja ei työpaikalla tunnettu eikä pidetty. Eväät syötiin jossain välissä, jos syötiin. Esim. toimistovirkailija/vahtimestari ei yleensä kahvitellut työaikana ja söi eväät pi-kaisesti työpisteessä. Ilmeisesti kuitenkin ainakin lyhyitä kahvitunteja pidetään pe-riespanjalaisilla

työpaikoilla, mutta ei ruokatunteja. Luuloni ns. mañaja-meiningistä osoittautui kuitenkin täysin vääräksi.

Hola! Buenas dias! Que tal? Muy bien, y tu? Työpaikalla tervehdittiin iloisesti kaikkia muita työntekijöitä ja toiminnanjohtajaa joka aamu tai kun ensimmäistä kertaa tavattiin kyseisenä päivänä. Osa muiskautteli keskenään poskisuudelmia vasen-oikea –mallilla. Oleellista työtehtävissä oli tervehtiä kaikkia sisään tulevia asiakkaita suomeksi, espanjaksi tai englanniksi. ”Pilke silmäkulmassa” -asennetta korostettiin koko henkilökunnalle.

Suhtautuminen esimieheen eli toiminnanjohtajaan oli luontevaa molemminpuoli-sesti. Samoin eri opettajien kanssa yhteistyö ja auttaminen pulmatilanteissa sujuivat hyvin. Kaikkienensa opistolla työtä tekevät ”puhalsivat yhteen hiileen” eli ilmapiiri oli positiivinen ja myönteinen, enkä havainnut klikkiytymistä tai selän takana panettelua enkä negatiivista valittamista. Toki epäkohtia ja kehitettävää oli.

Koko kuuden viikon aikana osallistuin opistolla vain yhteen palaveriin; töiden alkaessa käytiin aloituspalaverissa asiat läpi toiminnanjohtajan, toimistotyöntekijän, nuorisoasteen työssäoppijoiden ja minun kesken, muuten keskityttiin työtehtäviin eikä ”hengähdetty palaverissa” kuten siellä sanottiin. Toki keskusteluja ja lyhyitä, nopeastikin reagointia ja toimimista vaativia käskynantoja tuli vastaan.

Erilaisen taukokulttuurin lisäksi ylityö-, iltai- tai viikonloppukorvauksia ei Espanjassa ole, työntekijöiden ylityöt korvattiin vapaana tai maksettiin yksinkertaisina tunteina. Vuosilomaa kertyy toimistovirkailija/vahtimestarilla 2,5 vrk/kk kymmeneltä kuukau-delta eli 25 vrk, joihin lasketaan myös lauantait eli yhteensä reilu neljä viikkoa vuosilomaa. Sairauslomista pitää olla lääkärintodistus heti ensimmäisestä päivästä lähtien, omailmoitusta ei tunneta. Varsinaista lakisääteistä työnantajan järjestämää työterveyshuoltoa kuten Suomessa ei ollut, joten kukin kävi tarvittaessa lääkärissä missä kävi ja maksoi itse.

Toiminnanjohtaja työskenteli keskimäärin klo 9.30–18.30 ja osallistui lisäksi useana lauantaina eri ryhmien toimintaan, kuten hän tekee lukukausien aikana loka - joulukuussa ja tammi – toukokuussa. Muuna aikana toiminta keskittyy lähinnä suunnitteluun, valmisteluun ja markkinointiin.

Toimistovirkailijan palkka Espanjassa on luokkaa 1000-1500 €/kk, josta menee tosin vain 2-7 % veroa elinkustannusten ollessa edullisempia kuin Suomessa. Ilmastosta johtuen - saapuessani oli helteistä ensimmäinen viikko ja sitten normaalin Suomen kesän +20 asteen lämpötiloja – pukeutuminen oli varsin rentoa kesäpukeutumista. Ilman viilentyessä etenkin aamuisin marraskuun edetessä alettiin pukeutua pitkiin housuihin ja villatakkiin, – puseroon tai fleeeceen.

Oman vaihtojaksoni lisäksi kartoitin mahdollisia työssäoppimispaikkoja saman projektin kautta opiskelijoille. Lähetin englanninkielisiä sähköposteja pai-kallisiin espanjalaisiin yrityksiin, mistään paikasta ei viesteihini vastattu. Ilmeisesti sähköpostin käyttö ei ole paikallisessa työkuulttuurissa yhtä keskeisessä roolissa kuin Suomessa. Toisaalta kyseessä on ainakin osaksi ns. terve epäluulo, tehdäänhän nykyaikana petoksista yli 50 % internetissä eli erilaisiin tuntemattomiin viesteihin kannattaa suhtautua varauksella.

Vastaavasti suomalaisomisteisiin paikkoihin suomeksi lähettämiini paikkoihin sain yleensä pikaisesti vastauksia ja he olivat poikkeuksetta halukkaita ottamaan työssäoppijoita eli järjestelmä oli tuttu ja hyvin käytetty alueella.

Sähköpostikartoituksen jälkeen siirryin ns. jalkatyöhön varsinaisten työtehtävien opistolla niin salliessa. Pääsin näin tutustumaan myös aitoihin espanjalaisiin työpaikkoihin kiertäessä niitä kyselemässä työssäoppimispaikkoja opiskelijoille. Monille työnantajille työssäoppimisjärjestelmäämme oli outo ja he suhtautuivat siihen varauksella.

Roskaamisen suhteen yleinen suhtautuminen oli jäljessä Suomen käytäntöjä, monin paikoin luonnossa näki silmiinpistävän paljon roskia ja urheilutapahtumissa pähkinäkuoret yms. heiteltiin lattialle. Toisaalta työpaikalla roskat lajiteltiin huolellisesti neljään eri ryhmään: metal y plastico/metalli ja muovi, papel y kartel/paperi ja pahvi, materia organica/orgaaniset aineet, vidra/lasi. Taloyhtiöillä tai omakotitaloilla ei ollut omia roskakatoksia, vaan kaduilla oli säännöllisin välein ym. jaottelun mukaisesti yleiset keräysastiat. Osa säiliöistä oli maahan upotettuja kiinteitä järjestelmiä. Eniten oudoksutti muovin ja metallin kerääminen samaan astiaan.

Tärkeimpänä syynä pidän opiston toiminnan ainutlaatuisuutta ulkosuomalaisten hyväksi. Edes ruotsalaisilla ei ole vastaavassa laajuudessa organisoitua vapaan sivistystyön toimintaa maansa rajojen ulkopuolella eli kerrankin me Suomessa olemme jossain Ruotsia edistyksellisempiä. Lisäksi tällä vaihtojaksolla pystyin näkemään ja kokemaan kotouttamiskoulutuksen toisinpäin tai vastakkaisesta näkökulmasta kuin koti-Suomessa, sillä osaltaan opiston toiminta on espanjansuomalaisten kotouttamista espanjalaiseen yhteiskuntaan.

Yleensäkin tällaisella työssäoppimisjaksolla saa kokea erilaisen työpaikan toisesta näkökulmasta kuin omassa työssä. "Mañana-meiningin" asemesta tutustuin positiivisiin, yritteliäisiin ja ahkeriin työntekijöihin, yrittäjiin ja johtajiin joiden kanssa oli ilo työskennellä kaiken kiireenkin keskellä monenlaisten asiakkaiden eli opiskelijoiden parissa. Kiire erilaisissa työtehtävissä ja tietotekniset ongelmat tuntuvat sinänsä kokemukseni perusteella olevan yleismaailmallinen ilmiö.

Jatkossa pystyn entistä monipuolisemmin eri koulutusten vastuukouluttajana informoimaan opiskelijoita työssäoppimisesta ja pyrin aktivoimaan heitä hakemaan sopivan haastavia ja kehittäviä työssäoppimispaikkoja – myös kansainvälisiä työssäoppimispaikkoja – joihin on toivottavasti myös mahdollisuus työllistyä.